

In the Supreme Court of South Africa In die Hooggeregshof van Suid-Afrika

(APPELLATE DIVISION).
(AFDELING).

APPEAL IN CRIMINAL CASE. APPEL IN STRAFSAAK.

1. BHULUKAZI EVELINA QOBA; 2. YOLISWA AGNES MOSWANA
Appellant.

versus/teen

THE STATE

Respondent.

Appellant's Attorney Pro Deo Respondent's Attorney A.G. (Cape Town)
Prokureur van Appellant Prokureur van Respondent

Appellant's Advocate M. G. G. G. Respondent's Advocate K. von Lieres
Advokaat van Appellant Advokaat van Respondent

Set down for hearing on Friday 29th May, 1970.
Op die rol geplaas vir verhoor op

K.P.A.

3, 5, 6

Coram: Rumpff, Holmes & Wessel, A.R.R.

9.45 v.m.

11.00 v.m.

Respondent.

Hof doen verskerf op

11.15 v.m.

11.55 v.m.

Advokaat van appellant spreek Hof toe

11.55 v.m.

12.00 v.m.

C. G. V.

Wessel A.R.

APPEL SLAAG. DIE SKULDIGBEVINDINGS EN OPGELEGDE
DOODVONNISSE WORD TERSYDE GESTEL.

GRIFFIER.

5.6.1970

IN DIE HOOGGEREGSHOF VAN SUID-AFRIKA.

(APPÈLAFDELING).

In die saak tussen:

BHULUKAZI EVELINA QOBA 1ste Appellante.

en

YOLISWA AGNES MOSWANA 2de Appellante.

vs.

DIE STAAT Respondent.

CORAM: RUMPF, HOLMES et WESSELS, A.RR.

VERHOOR: 29 Mei 1970.

GELEWER: 5-6-1970.

U I T S P R A A K.

WESSELS, A.R. :

Appellante, twee Bantoe vroue, is in die Oudtshoorn Plaaslike Rondgaande Afdeling deur Regter van Zyl en assessere aan moord sonder versagtende omstandighede skuldig bevind, en daarna die doodvonniss opgelê. Die oorkonde bevat n uitspraak van Regter van Zyl ten opsigte van n aansoek om na hierdie Hof in hoër beroep te gaan, wat soos volg lui: "Verlof is toegestaan om te appèlleer." Die oorkonde bevat egter geen

2/.....besonderhede

besonderhede betreffende die strekking van die aansoek nie, en daar is onsekerheid oor die vraag of die verlof wat verleen is slegs op die vonnis, of dan wel ook op die skuldigbevinding, betrekking het. Daar is egter aan die regsverteenwoordigers van appellante en die Staat kennis gegee dat hierdie Hof dit verlang dat die meriete van sowel die skuldigbevinding as die vonnis beredeneer word. Voortaan verwys ek na eerste appellante as Evelina en na tweede appellante as Agnes. By die verhoor voor die Hof a quo was hulle onderskeidelik eerste en tweede beskuldigde.

Die oorledene, 'n fris geboude Bantoe man, is omstreeks 6.30 nm. op Saterdag, 18 Januarie 1969, oorlede as gevolg van steekwonde wat hy vroegmiddag daardie dag opgedoen het. Een steekwond, in die regterarm waar dit by die skouer aansluit, het aansienlike bloedverlies veroorsaak, aangesien 'n slagaar raakgesny is. 'n Tweede steekwond, wat die borsholte binnegedring ~~het~~ en die long getref het, was aan die regterkant van die liggaam, naby die onderkant van die ribbekas.

Dié steekwond het bloeding in die borsholte veroorsaak en ook lug binnege laat, wat die behoorlike funksionering van die long

belemmer het. Die bloedverlies en die belemmering van die funksionering van die long, het uiteindelik daartoe gelei dat die oorledene as gevolg van asfiksie beswyk het. n Derde steekwond, wat nie van n lewensgevaarlike aard was nie, was laag-af in die linkerbors, maar het nie die borsholte binnegedring nie.

Tot n dag of wat voor die betrokke Saterdag het Evelina en oorledene as man en vrou saamgeleef, hoewel hulle nie volgens Bantoegebruik met mekaar getroud was nie. Oorledene het as arbeider te Joubertina gewerk, maar saam met Evelina op die nabygeleë plaas Excelsior, wat aan ene Johan Kritzinger behoort, gewoon. Aangesien Evelina seisoenwerk op die plaas gedoen het, het hulle geen huurgeld aan Kritzinger betaal nie. Evelina se swaksinnige seun uit n vorige huwelik het ook in die huis gewoon. n Staatstoelae is periodiek aan Evelina betaal vir die onderhoud van die seun. Sy het nie die geld gebruik nie, maar dit by die posspaarbank gedeponeer. Oorledene wou hierdie geld beheer, maar Evelina wou nie instem nie, aangesien hy nie lobola vir haar betaal het nie, en dus volgens haar nie hoof van die huishouding volgens Bantoegebruik, was nie. Evelina se verset teen oorledene het tot onenigheid gelei,

en dit blyk uit die getuienis dat daar ook geweldpřeging was. Evelina het by drie geleenthede by Kritzinger gekla en te kenne gegee, dat, aangesien oorledene nie beeste vir haar betaal het nie, sy nie meer met hom wil saamleef nie, en dat Kritzinger hom moes aansê om die plaas te verlaat. By een geleentheid het sy n halwe skaapskêr aan hom getoon, en gesê dat oorledene haar wou doodmaak. Kritzinger het aan haar gesê dat hy "doen nie met vroumense besigheid nie", dat oorledene die huis "gehuur" het en hom geen moeilikheid gegee het nie. Hy het nie met oorledene oor die klagtes gepraat nie. Omstreeks 1 nm. op die betrokke Saterdag, terwyl Kritzinger by sy moeder se huis was, het Evelina en Agnes (^{Evelina} ~~doorgesende~~ se suster) daar aangekom. Evelina het weer eens by hom oor oorledene gekla, en gesê dat "sy wil hom nie hê nie, want hy het nie die beeste betaal aan haar ouers nie." Oor wat toe gebeur het, getuig Kritzinger soos volg:

"Toe het ek vir haar gesê ek is nou moeg vir haar gekla en sal hom nou die plaas-belet en terwyl ons daar gesels het, het hy in die pad aangekom en ek het toe vir hom gewag en toe het ek vir hom gesê hy moet, ek het nou genoeg moeilikheid gehad, hy moet nou die plaas verlaat. Toe sê hy vir my maar hy is alreeds weg, hy bly al klaar in die lokasie, hy gaan net n broek van hom daar by sy huis haal."

Oorledene sou hom toe gevra het of hy nie sy vriend Tolletjie op die plaas sou kon besoek nie. Kritzinger het aan hom gesê dat hy dit wel kon doen, maar eers sy toestemming moes kry.

Kritzinger is toe terug na sy eie huis.

Omstreeks 2 nm., toe hy op pad na die gholfbaan was, het Evelina en Agnes hom gestop, en eersgenoemde het hom toe meegedeel dat sy oorledene met 'n mes gesteeke het omdat hy haar met een wou gesteeke het. Sy het die mes (wat as bewysstuk ingehandig is) aan hom getoon. Kritzinger het opgelet dat Evelina se rok vol bloed was en dat daar aan die voorkant daarvan 'n skeur of sny was. Hy het geen wapen in Agnes se besit gesien nie. Oorledene, Evelina en Agnes het blykbaar saam die werf verlaat nadat Kritzinger oorledene die plaas belet het. Dit is gemene saak dat hulle kort daarna in 'n grondpad gestap het wat verby die plaas na die lokasie lei. Oor die plek waar oorledene gesteeke is, word daar ook nie getwis nie. Dit is op die grondpad, sowat 156 treë vanaf die huis waar een van die Staatsgetuies, Angelina Willeman, gewoon het. Dit is die Staat se saak dat Evelina en Agnes oorledene aangerand het ter uitvoering van 'n

vroeëre sameswering tussen hulle om hom te vermoor. Met hierdie doel voor oë, sou hulle hulle reeds vroeër die dag met messe bewapen het, om dit byderhand te hê indien n geleentheid tot moord sou ontstaan. Evelina het in haar getuienis erken dat sy oorledene met n mes gesteek het, maar gesê dat sy die mes van hom afgeneem het terwyl hy gedreig het om haar daarmee te steek toe sy op haar rug op die grondpad gelê het, en hy bo-op haar gesit het. Sy het geen mes van haar eie by haar gehad nie. Agnes het in haar getuienis Evelina se relaas bevestig, en ook gesê dat sy ^(Agnes) nie n mes by haar gehad het nie, en nie vir oorledene gesteek het nie. Die Verhoorhof het bevind dat die getuienis wat namens die Staat afgelê is, buite redelike twyfel bewys dat Evelina en Agnes se relaas nie redelik moontlik waar kan wees nie. Die benadering van die Verhoorhof blyk uit die volgende passasies in die uitspraak:

"Daar is drie beweerde ooggetuies van die beweerde moord en hulle gee een relaas oor wat daar plaasgevind het, en julle twee gee n heeltemal ander relaas oor wat daar geskied het. Dié twee stories is nie te versoen nie. As die getuienis van hierdie drie ooggetuies moet aanvaar word dan moes daar n moord daardie dag plaasgevind het, en dan moes die twee van julle saamgespan het om daardie moord te pleeg, As julle getuienis aanvaar moet word dan moet Agnes en Evelina onskuldig bevind word....

As die Hof vind dat daar n redelike moontlikheid is dat julle getuienis waar is, sal die Hof julle onskuldig moet vind."

Na die strekking van die getuienis in die uitspraak uiteengesit is, word die oorweging daarvan soos volg geskets:

"Ons het hierdie getuienis baie sorgvuldig oorweeg. Daar is, na ons mening, geen twyfel hoegenaamd dat die drie ooggetuies daardie dag daar teenwoordig was nie. Julle saak is aan aldrie van die getuies gestel. Aldrie getuies het gesê hulle het nie een gesien dat julle ooit op die grond was, behalwe op julle voete nie, julle het nooit gelê nie, en dat dit alleenlik die oorledene was wat op die grond gelê het. Hierdie drie ooggetuies se verhale oor wat gebeur het stem nie in alle besonderhede ooreen nie, maar oor al die basiese feite klop die getuienis van hierdie drie ooggetuies. As die getuienis van hierdie drie mense in alle besonderhede ook geklop het, dan sou hierdie Hof twyfel gehad het daaraan of hulle nou werklik die waarheid vertel het oor wat hulle gesien het en of hulle nie by mekaar gaan hoor het wat gebeur het nie.

Die relaas wat julle gee van wat daar gebeur het? Die Hof vind dit onmoontlik om te kan glo dat beskuldigde nr. 1 n mes wat so skerp is soos daardie mes (wat n bewysstuk in hierdie saak is) en waarmee sy sê sy die oorledene gesteek het, dat sy daardie mes van die oorledene kon afgevat het en weggeruk het uit sy regterhand deur dit aan die lem beet te kry, sonder om haar hand ernstig te beseer. Sy het geen letsels aan die polisie getoon nie. Haar verklaring oor waarom sy dit nie gedoen het nie ~~is~~ is omdat sy geslaan was. Sy is gevra wanneer sy geslaan is, en dit was, volgens haar, na die arrestasie, en dit was na die oorledene na die Baai weggestuur was. n Mens sou verwag het dat sy daardie letsels sou getoon het aan die polisie toe sy die mes aan

die polisie oorhandig het en hulle haar keel ook sou getoon het en gesê het: „Kyk hoe seer is my keel soos hy my verwurg het.”

Dit is vir ons absoluut ongelooflik dat n man so groot en so sterk soos die oorledene kon ontwapen gewees het deur n vrou van die gestalte van beskuldigde nr. 1 toe sy op haar rug gelê het en hy bo-op haar gesit het met n mes in sy regterhand; dat sy die mes met haar linkerhand van hom afgeneem het. Beskuldigde nr. 2 is gevra om te bewys hoe nr. 1 dit gedoen het. Sy was nie in staat om dit te wys nie, met ander woorde, hoe die mes in beskuldigde nr. 1 se regterhand gekom het toe die steekwond toegedien is. Die Hof het nie die minste twyfel dat die getuienis wat deur die drie ooggetuies gegee is die waarheid is nie, en dat dit n relaas is van wat daar gebeur het.

Nou moet die Hof besluit watter een van die twee van julle die dodelike wonde toegedien het. Na die mening van die Hof is dit onnodig om dit te besluit. Op die getuienis van hierdie drie ooggetuies is dit nie moontlik om te sê watter wonde deur wie toegedien is nie. Maar uit die getuienis voor hierdie Hof is dit heeltemal duidelik dat die twee van julle saamgespan het die dag om die oorledene dood te maak, daarom dat julle met messe rondgeloop het.”

In die uitspraak wat handel met die vraag of daar versagende omstandighede aanwesig was, al dan nie, stel die Verhoorregter dit dat, "Ons het vir Tolletjies (Jan Minies) hier in die getuiebank gesien en ons beskou hom as n betroubare getuie. Die hele wyse waarop hy sy getuienis gegee het was dié van n persoon wat eerlik wou vertel wat gebeur het," Die voorsittende Regter verwys^{nie} na die indruk

wat die ander ooggetuies en die twee beskuldigdes in die getuiebank geskep het nie. Ek sou egter aanvaar dat die ander twee ooggetuies, Wilson Witbooi en Angelina Willeman, ten minste nie 'n ongunstige indruk geskep het nie. Die beskuldigdes het hulle getuienis met behulp van 'n tolk afgelê, en dit sou afleidings gegrond op voorkoms in die getuiebank in elk geval bemoeilik.

Hierdie Hof is ook gedagtig daaraan dat die skuldigbevinding deur die Verhoorhof op feitebevindings berus, en dat die appèl slegs kan slaag indien hierdie Hof oortuig is dat sodanige bevindings nie geregverdig is nie.

Dit is gerieflik om ten aanvang na die getuienis van Evelina en Agnes te verwys, nie alleen oor die omstandighede waaronder (volgens hulle) die oorledene die steekwonde opgedoen het nie, maar ook betreffende vroeëre gebeure wat, na my mening, 'n belangrike verband het met wat op die betrokke Saterdagmiddag plaasgevind het.

Evelina se getuienis dat daar sedert Desember 1968 toenemende onenigheid tussen haar en die oorledene was in verband met die geld wat sy vir haar swaksinnige seun ontvang het, is nie betwis nie, en kan as waar aanvaar word.

Haar getuienis dat oorledene se drif gaandeweg so opgelaai het dat hy haar aangerand het, is ook nie betwis nie, en word trouens gestaaf deur n verdedigingsgetuie, Titus Julius, wat op Kritzinger se plaas in n huis naby dié van oorledene en Evelina gewoon het. Ongeveer twee weke voor die betrokke Saterdag het Evelina een aand by sy huis geslaap omdat sy bang was vir oorledene. Die Vrydagaand voor die treurspel het Evelina weer by sy huis kom skuil. Oorledene het by die geleentheid by Titus kom verneem na sy vrou. Hy was kwaad. Ten einde moeilikheid te voorkom het Titus aan oorledene gesê dat Evelina nie daar is nie. n Uur later het Agnes en haar (Agnes) se man daar aangekom, en Evelina is toe saam met hulle weg.

Evelina het ook verwys na n geleentheid toe sy deur oorledene aangerand is, en hoe sy by daardie geleentheid n halwe skaapskêr van hom afgeneem het. Hierdie halwe skêr het sy eers aan Kritzinger getoon, en later aan die polisie oorhandig; dit was n "paar dae" voor die betrokke Saterdag. Later in haar getuienis sê sy egter dat sy die skêr op die Saterdagoggend (18 Januarie) aan die polisie oorhandig het, toe sy oor die aanranding gaan kla het. Sy het dit egter reeds die vorige Woensdagaand in haar besit gekry. Die polisie wou

toe egter nie die aanklag ondersoek nie. Agnes was saam met haar, en die twee van hulle is terug na die plaas waar sy by Kritzinger gaan kla het. Oorledene het toe ook opgedaag, en dit ~~was~~^{is} by daardie geleentheid wat Kritzinger hom die plaas belet het. Volgens Evelina sou Kritzinger gesê het dat sy oorledene se goedere wat nog in die huis was aan hom moes oorhandig en dat hy (oorledene) die plaas dan moet verlaat. Oor wat daarna gebeur het, getuig Evelina soos volg tydens hoofondervraging:

"Nou goed, jy was nog daar toe die baas met die oorledene man gepraat het daar op die werf, jy en jou suster? -- Ja.

Nou goed, hy het toe nou geloop en julle het geloop van die werf af? -- Nee, van die baas se huis af daardie Saterdag, ek, Beskuldigde nr. 2 en die oorledene is toe saam na my huis toe met die doel, dat my baas het vir my gesê dat die oorledene moet saam met my afgaan na my huis toe en daar moet ek vir hom sy goedere oorhandig, dan moet hy die plaas verlaat.

Nou was julle al by jou huis gewees toe die bakleiery plaasgevind het op die pad of was julle nog nie by jou huis nie? -- Die bakleiery het plaasgevind voordat ons na my huis toe gekom het. Ons het in ander woorde, nog nader na die baas se huis toe toe die bakleiery plaasgevind het.

Nou vertel vir die Hof nou, nou stap julle daar en julle is nou op pad na jou huis toe, na julle huis toe en hoe het dit nou gekom, wat het toe gebeur? Vertel ons nou hoe die bakleiery plaasgevind het. -- Eerstens, terwyl ons stap na my huis toe,

het die oorledene gesê, ja, kyk die Polisie het nie die klagte aangeneem nie, want jy is nou kwaad, jy het vir my gerapporteer aan die baas, nou die baas sê dat ek moet die plaas verlaat.

Was hy bly of was hy kwaad dat hy moet loop? -- Hy was baie kwaad gewees.

Nou goed, nou het julle natuurlik begin stry. Dit het seker darem nou praat-praat gegaan? -- Ja, ons het woorde gehad.

Nou jy het op die ou end hom met n mes gestee? -- Nee, eerstens hy het my geklap.

Ja? -- Net dwarsdeur my gesig met n oop hand, dan toe val ek op my rug as gevolg van daardie klap.

Ja? -- Dan het hy bo-op my gesit terwyl ek op my rug gelê het en hy het vir my verwurg.

En toe? -- Terwyl die oorledene bo-op my sit, Beskuldigde nr. 2 het klippe gegooi na die oorledene en nr. 2 Beskuldigde het ook geskree.

Wat geskree? -- Gesê vir die oorledene dat hy moet opstaan van my af. Toe het sy gesê: wat maak julle Boetie? Ek het vir die derde keer toe Beskuldigde nr. 2 praat, vir haar gesê, sussie pasop, pasop vir die mes!

Wie het so gesê? -- Beskuldigde nr. 2.

Toe sê die Beskuldigde nr. 2, sussie pasop vir die mes? -- Ja, sy het gesê pasop sussie, daar haal hy uit n mes.

Het jy die mes gesien toe? -- Ja, toe ek bo my gekyk het, en ek het die mes gesien in die oorledene se hand wat nog bo-op my gesit het. Ek het die mes gegryp en gevat aan die lem van die mes. Gelukkig vir my, die kolf was aan my kant want ek het die mes gevat van sy hande, en dan het ek vir hom gestee daarmee.

Nou goed. Het Beskuldigde nr. 2, het sy enige mes by haar gehad? -- Ons het nie messe gehad nie.

Het sy op enige stadium vir oorledene daar, terwyl hy daar met jou besig was, vir hom gestee wat jy gesien het? -- Sy het nie vir die oorledene gestee nie.

So die steekwerk soos jy dan getuig, die wonde

aan oorledene is deur - ja sê net vir ons was dit hierdie mes gewees? -- Ja.

Is dit deur hierdie mes wat jy gebruik het, veroorsaak? -- Ja.

Nou goed. Nou na die stekery klaar was het hy jou gelos of nie? -- Ja, hy het my gelos.

Waar het die stekery wil die Regter weet, plaasgevind? -- Dit het plaasgevind halfpad van my baas se huis na my huis toe.

Was dit in die pad of in die land of waar? -- Langs die pad.

DEUR DIE HOF: Is dit die plek waar die ander getuies van praat? -- Ja.

MNR. OLIVIER: Nou toe is jy na die stekery weer plaas-toe of is jy Polisiestasie toe? --Eerstens daarvandaan af ek is toe na die baas se plek toe waar ek n rapport ~~g~~ aan hom gemaak het en daarvandaan af ek is toe na die Polisiestasie toe.

En toe het jy die Polisie vertel wat gebeur het en die mes vir hulle gegee? -- Korrek, en ek het vir die Polisie gesê dat die mes behoort aan die oorledene."

Onder kruisondervraging het sy gesê dat hoewel oorledene reeds die vorige Woensdagaand die huis ontruim het,hy daarna gedurende die aand "nadat die baas geslaap het" teruggekeer het, en haar met die dood gedreig het. Wat die halwe skaapskêr betref, is sy verwys na n verklaring wat sy aan die polisie gedoen het, waaruit sou blyk dat sy die skêr nie van oorledene tydens n worsteling aggeneem het nie, maar dit gevind het op n stoel waar oorledene dit gesit het net voor hy die huis die Woensdagaand verlaat het. Sy sê dat hy

by daardie geleentheid aan haar gesê het, "Kyk na die son vir die laaste keer ek kan nie hier saamwoon met 'n skelm nie." Haar getuienis in hierdie verband is nie bevredigend nie. Wat egter, na my mening, met veiligheid aanvaar kan word is dat daar onenigheid tussen Evelina en oorledene was, dat hy haar aangerand het en dat sy, veral gedurende die laaste paar dae voor die betrokke Saterdag, in vrees geleef het. Sy het, sonder welslae, beskerming by die polisie en by Kritzinger aangevra. Sy was by geleentheid verplig om te vlug en elders vir die nag herberg te vind. Toe Kritzinger uiteindelik op die Saterdagmiddag met oorledene gepraat het, moes dit vir Evelina 'n mate van verligting gebring het. Haar getuienis dat oorledene vir haar kwaad was omdat sy hom by die polisie en by Kritzinger verkla het, kom my as waarskynlik voor. So ook, kom haar getuienis, oor wat sy en Agnes gedoen het nadat oorledene met die mes gesteek was, as geloofwaardig voor. Die voorval word onmiddellik aan Kritzinger geraporteer, en dit is opvallend dat sy by daardie geleentheid reeds meld dat oorledene haar met die mes, wat aan Kritzinger getoon is, wou steek. Hierdie relaas word herhaal toe sy die voorval by die polisie aanmeld,

en die mes aan hulle oorhandig.

Agnes het ook onder eed getuig, en haar getuienis staaf dié van Evelina in alle wesenlike opsigte. Daar is, soos verwag sou word, sekere teenstrydighede maar, na my mening, is die teenstrydighede nie van so'n aard dat dit op sigself verdenking skep oor hulle geloofwaardigheid nie.

Wat die getuienis van die Staatsgetuies betref, verwys ek eerstens na dié van Jan Mienies (Tolletjie). Dit blyk dat hy en oorledene by dieselfde werkgewer in Joubertina in dienswas, en goed bevriend was. Hulle het mekaar die Saterdag in die lokasie ontmoet, en saam gestap op pad na Mienies se huis, waar oorledene hom met die bou van n hoenderhok sou help. Toe hulle naby die huis van Kritzinger se moeder was, het hy gesien dat die beskuldigdes "voor op die buffer van" Kritzinger se bakkie sit. Een van Kritzinger se werknemers het oorledene geroep en gesê dat die baas hom wil sien. Oorledene het in die rigting van die huis gestap. Mienies wou hom nie vergesel nie, aangesien hy die sleutel van sy huis by hom gehad het, en sy vrou, wat vooruit geloop het, op hom sou wag om die huis oop te sluit. Hy het daarna opgelet dat sy

vrou by n huis op pad aangedoen het. Hy is ook soontoe. Sy vrou het toe weer geloop, en n pak kruideniersware aan hom gegee om huistoe te dra. Hy het by die huis vertoef om met die huisbaas te gesels. Toe hy vertrek het hy oorledene en die twee beskuldigdes in die pad gesien stap - oorledene het voor geloop en die beskuldigdes enkele treë agter hom. Hulle het "praat-praat" aangekom, maar hy kon nie verstaan wat gesê is nie, aangesien hulle n Bantoetaal gepraat het. Hy getuig: ".... en nou ek loop met die sypaadjie bolangs en hulle gaan toe nou met die pad langs en ek kom toe, soos hulle loop onderkant regoor my en ek is aan die bokant". Toe gewaar hy dat "die kleintjie" (Agnes) haar pas versnel en oorledene verbysteek ten einde hom te keer. Oor wat daarna gebeur het getuig Mienies soos volg onder hoofondervraging:

"Die kleintjie? -- Die kleintjie, en toe sy hom voorloop, steek hy vas aan die kant van die pad en hulle het gepraat en ek sien dit is toe asof n stryery en ek sien Henry stap vinnig en hy tel in elke hand n klip op en hy mik na Beskuldigde nr. 2 met die klip. toe gly sy voete onder hom uit en hy val op sy rug.

Ja? --Toe val hy op sy rug.

DEUR DIE HOF: Hoe het dit gekom dat hy val? -- Dit is los gruis.

Het hy gegly? -- Toe gly hy, met dié wat hy mik, toe gly sy voete onder hom uit en hy val op sy rug.

So toe het die kleintjie hom sommer dadelik toegeval. Beide het toe nou gesteek. Ek het so geskrik - so-iets het ek nog nooit gesien nie, in my teenwoordigheid nie.

En wat het die oorledene gedoen? -- Ekskuus?

Wat het Henry gedoen? Het hy sommer daar gelê? -- Nee, hy het nie net botstil gelê nie, hy het soontoe geswaai en soontoe geswaai en gevra waarom maak julle my so seer?

Het hy toe Afrikaans gepraat? -- Afrikaans, ja.

En wat het hy met sy hande en sy voete gedoen? -- Ek kon nie sien met sy voete nie, ek het net gesien hoe beweeg hy sy liggaam heen en weer.

Het hy probeer skop na hulle of slaan na hulle? Of stoot na hulle - het hy nie probeer skerm nie? -- Ja, hy het, gevolglik dat nr. 2 se doek in haar oë afsak waardeur hy die genade kon^{ge}/kry het om te kon opspring, en weghardloop. Hy het onderlangs gegaan, by my verby en Beskuldigde nr. 2 het hom nog bestook agterna met klippe. Die eerste klip het hom gemis terwyl hy nou voor hulle is. Die tweede een het hom geraak weer aan die bebloede plek agter sy rug.

Ja? -- So het ek toe nou oorgegaan huistoe want my senuwees het my so aangepak dat ek het dit nog nooit ontmoet nie."

Hy het ook getuig dat hy die indruk gekry het dat oorledene haastig was, en geprobeer het om die beskuldigdes agter te laat. Toe Agnes by oorledene verby gaan, het hy (Mienies) gesien dat sy n mes agter haar rug hou, sodat die oorledene dit nie kon sien nie. Na Agnes oorledene voorgekeer het, het hulle nog aanhoudend gestry totdat oorledene die klippe opgetel het. Volgens Mienies kon oorledene nie die mes gesien het nie. Mienies het onder die indruk verkeer dat

Evelina wou keer dat oorledene nie retireer nie. Toe hy gevra is wanneer hy n mes in Evelina se besit gesien het, het hy geantwoord, "Toe hy gesteeek word." Hy het gesê dat hy glad nie vir Angelina Willeman daar gesien het nie, en dat Wilson "agterna" gekom het. Wilson "was n hele ent agter." Toe hy gevra is hoever agter, het hy eers gesê, "Ek kan nie omtrent sê nie!" Daarna sê hy, "Na skatting omtrent van my af was hy omtrent ^{sowat} 40 tree."

Onder kruisondervraging word Mienies gevra hoever hy agter oorledene en die beskuldigdes gestap het. Hy antwoord, "Ek was omtrent van hulle af, voor die gebeure, 9 tree aan die bokant." Uit latere getuienis van hom blyk dit dat hy oorledene en die beskuldigdes van voor af genader het, m.a.w., dat hy nie in dieselfde rigting as hulle gestap het nie. Voor- dat Agnes haar pas versnel het om oorledene verby te steek, het oorledene sowat 7 tree voor die beskuldigdes gestap. Toe oorledene die klippe opgetel het, het Evelina ook reeds voor hom gestaan. Hy wou n klip na Agnes gooi toe hy gegly en geval het. Hy het nie gesien dat enigeen van die beskuldigdes aan oorledene ruk of hom stoot nie. Toe oorledene val, was hy

(Mienies) omtrent een tree weg van die groep - "by hulle",

soos hy dit gestel het. Hy is gevra, "Het jy toe gaan staan en gekyk wat nou aangaan of wat het toe gebeur met jou?" Hy antwoord "Daardie oomblik toe hy val, dat hulle hom toetakel, het ek geskrik en aangehou loop." Hy het nie nader gegaan om te help nie, omdat hy bevrees was dat hulle hom met die mes sou toetakel. Hy het beklemtoon dat hy "die enigste persoon" was wat in n posisie was om te sien wat gebeur. Indien ander mense in die omgewing was, sou hy hulle gesien het. Hy is gevra, "Het jy op enige stadium n mes by beskuldigde nr. 1 (Evelina) gesien?" Sy antwoord was, "Nee". Die mes wat hy in Agnes se besit gesien het, het na n broodmes gelyk. Die lem was 6 dm. lank en breër as dié van n gewone tafelmes. "Na die geval" het hy toe die tafelmes gesien - n mes met n geel hef en n lem met "n skuins punt." (Dit was die bewysstuk wat by die verhoor ingehandig is). Hy het voorts gesê dat hy "aan die verbygaan" was "toe haar doek in haar oë insak" en oorledene geleentheid gekry het om op te spring en weg te hardloop. Hy het ook gesien dat Agnes klippe na oorledene gooi. Hy het ontken dat oorledene ooit vir Evelina "onder gesit het." Hy het vertel van n geleentheid, ongeveer n maand voor die gebeure, toe hy die tafelmes (die bewysstuk) in oorledene se besit gesien het. Oorledene het

aan hom gesê dat hy dit onder Evelina se kopkussing gekry het. Mienies het daarna nie weer die mes gesien nie. In heronder-vraging sê hy dat hy nie n mes in oorledene se besit gesien het tydens die "bakleiery" nie. Dit was eers na oorledene op-gespring het dat hy n mes in Evelina se besit gesien het. In verdere kruisondervraging is hy gevra, "Het jy ooit omgedraai om te kyk wat agter jou aangaan? Sy antwoord was, "Nee, ek het nooit omgedraai nie."

Vervolgens verwys ek na die getuienis van Wilson Witbooi. Hy het getuig dat hy op pad was na die huis van ene Jan Dhlamini op Kritzinger se plaas, toe hy oorledene en die twee beskuldigdes voor hom gewaar het. Hulle het in die-selwe rigting as hy gestap. Oor wat toe gebeur het getuig hy soos volg:

"Nou toe jy nou so stap, wat gebeur nou voor jou?-- Terwyl ek aangekom het, het ek gehoor dat hulle heftig met mekaar in Bantoetaal spreek en toe ek omtrent tien tree agter hulle was het die geveg begin, toe het hulle hom weerskante aan die skouers beetgekry, en hom neergepluk en weerskante van hom bo-op hom neergebuig en hom gesteek met messe.

Nou wag nou, dat ek jou nou net mooi hoor. Jy sê jy het gehoor daar was n stryery in n Bantoetaal tussen die drie? -- Ja Edelagbare.

En jy was omtrent so tien tree agter hulle? -- Reg.

Wat gebeur toe? --En toe het hulle hom weerskante

van sy skouers beetgekry en hom neergepluk.

Het die twee vrouens hom aan sy skouers gekry en hom neergepluk? -- En hom neergepluk.

En toe? -- En toe het hulle bo-op hom neergebuig en hom gesteek met messe.

Hulle het toe oor hom gebuig en hom met messe gesteek? -- Ja.

Het altwee van hulle gesteek? -- Ja.

Weet jy of altwee van hulle raakgesteek het? -- Dit kan ek nie sê nie.

Dit kan jy nie sê nie. Nou wat gebeur toe - wat het jy toe gemaak toe jy sien hier pak twee vroumense die man? -- Ek het eenkant toe verby hulle gegaan.

Hoekom? -- Dit was vir my .. ek het nog nooit so iets in my hele lewe gesien nie, om die waarheid te sê nie, dus regtig, kon ek nie op daardie oomblik vasstel wat om te doen nie. Die gebeurtenis was te groot vir my gewees.

Was die gebeurtenis te groot vir jou en toe loop jy verby hulle? -- Toe loop ek verby.

En toe? -- Toe het ek vir 15 tree anderkant hulle het ek gaan vassteek en toe het ek weer teruggekyk, en toe het ~~n~~ meisie van bokant af gekom skree-skree.

Wie is die meisie? -- Dit is die meisie - sy is n Willeman.

Is dit Angelina? -- Angelina Willeman, sy het geroep en toe het sy vir my gesê ek moet hulle laat staan, sy sal self kom keer, en toe het sy gekom en sy het probeer om te keer en sy kon hulle nie gekeer kry nie en toe later aan toe het die man toe weer opgekom en hy het aan die linkerkant van die pad uit die pad uit gehardloop. Toe het ek opgemerk dat hy -- al swak word, hy kon nie verhardloop nie, en toe het ons almal weer in dieselfde rigting geloop wat ons geloop het en toe het ek gekyk om te sien waar die vrouens heen gaan en toe kon ek hulle nie verder sien nie, want aan die anderkant was n bos gewees, en ek het hulle net sover as die bos gesien en toe het ek omgedraai en ek het gegaan daar na die man toe wat daar

lê en ek het vir hom gevra wat dit is en toe het hy vir my gesê dit is R3 en verder kon hy nie meer praat nie en ek het daar maar gesit daarso by hom en by n latere geleentheid het sy stem weer by hom gekom en hy het vir my water gevra en ek het die water bestel daar van Angelina-hulle se huis en toe het ek sy regterarm so opgetel en gekyk en toe het ek gesien daar is n hele gat so en die bloed op sy rug het ek gesien en ek het hom die water gegee en toe het ander mense later aan ook by gekom en toe die mense nou later aan by kom, toe het ek opgestaan en ek het geloop daar van die toneel af."

Wilson het gesê dat hoewel hy nie kon verstaan wat oorledene en die beskuldigdes aan mekaar gesê het nie, het hy die indruk gekry dat oorledene nie kwaad was nie, maar dat die beskuldigdes kwaad was. Hy het voorts ook gesê dat die messe wat gebruik is, na broodmesse gelyk het. Toe die mes, wat as bewysstuk ingedien is, aan hom getoon is, het hy dit geëien as die mes wat in Agnes se besit was. Die ander mes (wat in Evelina se besit was) het n langer lem gehad.

Onder kruisondervraging is hy gevra: "Nou op daardie stadium wat jy nou sê hulle het hom beetgekry en hom gestee^{toe}, wie was/nou nog daar gewees wat naby julle was-enige mense of was hulle drie en jy alleen daar gewees?" Sy antwoord was, "Daar was mense naby ons, dit was Angelina-hulle, hulle huis was nie ver bokant ons nie en dan is dit

hierdie Jan Dhlamini wat aan die anderkant van hulle was.

Hulle het voor hulle geloop." Die ander mense ("hulle") het

so 5 tot 10 tree voor oorledene en die beskuldigdes geloop.

By nadere kruisondervraging blyk dit dat "hulle" net een was,

nl. Jan Dhlamini. (Hoewel dit nie duidelik uit die getuienis

blyk nie, kan Jan Dhlamini moontlik na Jan Mienies verwys).

Wilson self het omtrent 25 tree agter oorledene en die beskul-

digdes geloop. Wilson het ook gesê dat ~~xxx~~ Angelina daar aan-

gekom het terwyl die beskuldigdes bo-oor oorledene gebu^b het

en besig was om hom te steek. Hy is gekruisvra oor hoe lank

die aanranding met die messe geduur^{het}. Wat dit betref het hy

soos volg getuig:

"Ek sien. Dan moes hulle darem n lang ruk vir die man gesteeke het, as dit so n taamlike tyd moes gevat het dat sy daar aangekom het terwyl hulle besig was om hom te steek? -- Maar dit was nie baie ver van hulle huis af gewees nie - hulle huis was nie baie ver daarvandaan af gewees nie.

Maar sy het van hulle huis af aangestap gekom? -- Ja, sy het aangehardloop gekom.

Aangehardloop gekom? -- Ja.

En in al die tyd was die stekery aan die gang? -- Ja.

Nou wat was die naaste wat jy aan die plek was waar die stekery sou gewees het? Die naaste wat jy ooit aan daardie plek was? -- Ek het omtrent vier tree van hulle af verbygegaan aan die kant van hulle verbygegaan, toe is hulle nog altyd besig met die stekery.

En hoe ver is 4 tree nou, wys vir ons? -- Dit is so ver soos hiervandaan af na daardie bank toe.

Na die bank toe, dit is omtrent vier tree. -- Ja.

Ja, en toe loop jy tot hoever verby? -- Toe loop ek n 15 tree verby.

Toe stap jy 15 tree verby? -- Ja.

Met ander woorde, jy het 26 tree afgelê terwyl die stekery aan die gang was? -- Ja.

Toe het jy gaan staan? -- Toe het ek gaan staan.

DEUR DIE HOF: Het jy gehardloop? -- Nee, ek het geloop.

Vinnig of stadig? -- Nee, ek het vinnig geloop.

By hulle verby? -- By hulle verby.

MNR. OLIVIER: En toe kom Angelina daar aan en toe staan jy toe Angelina daar kom? -- Ja, toe staan ek daar.

Want jy wou toe omdraai? -- Nee, ek het maar net teruggekyk, ek wou toe aangaan, maar sy sê toe: ek sal hulle keer, want sy het natuurlik beweer dat ek wou keer, maar ek het vlugtig verby hulle gegaan en toe ek haar nou sien aankom toe steek ek vas aan die anderkant, omtrent n 15 tree, toe kyk ek weer terug of sy hulle gekeer kry, toe sien ek sy kry hulle nie gekeer nie.

Toe steek hulle nog altyd? -- Toe steek hulle nog altyd."

Nog onder kruisondervraging getuig hy soos

volg:

"Ek sê dat jou getuienis nie korrek is nie, dat jy verkeerd praat, dat jy eers gesien het dat daar is n stekery aan die gang nadat Beskuldigde 1 en die oorledene op die grond gelê het. Toe op daardie stadium het jy eers gesien dat die mense lê plat op die grond.

DEUR DIE HOF: Verstaan jy wat sê die baas? -- Ja, ek verstaan.

Wat sê jy daarvan? -- Ek erken dat ek dit gesien het eers dat hulle hom steek, die tyd dat hy op die

grond lê het ek eers gesien, uitgevind dat hulle gestee het. Ek het nie ander tyd gesien dat hulle messe uitgehaal het nie, ek het gesien net toe hulle hom neerpluk dat hulle hom begin steek.

MNR OLIVIER: So jy het by niemand n mes gesien nie? -- Voordat die oorledene op die grond gelê het, nee.

Wat ek eintlik aan jou stel is dit, wat ek eintlik vir jou sê, ek sê die regte waarheid wat daar werklik gebeur het, jy het daar geloop, n hele distansie agter die mense en toe jy weer sien, toe sien jy die oorledene lê op die grond en Beskuldigde 1 steek vir hom. -- Ja.

En ek sê dit is die enigste en die eerste keer dat jy gesien het dat hierdie man aangerand word. -- Ja, dit is die eerste keer wat ek dit gesien het, dat hy aangerand was.

Ek sal jou so bietjie verder neem, dat jy nie sonder twyfel vir hierdie Hof kan sê dat Beskuldigde 2 ooit hierdie oorlede man gestee het nie. Verstaan? Met ander woorde, dat omdat hulle twee daar bymekaar was, het jy nou aangeneem dat hulle steek al twee? -- Ja, ek het gesien dat hulle steek al twee.

Maar ek sê jy kon nie sien nie dat hulle al twee steek nie, want ek sê Beskuldigde nr. 2 het nooit gestee nie. -- Ek het gesien toe ek verbygaan, het ek gesien dat hulle al twee gestee het.

Want jy sien, as jou getuienis moet waar wees, dan moet hierdie man omtrent nie n heel plek op hom gehad het nie en hierdie man het maar net drie steekwonde gehad. -- Hy het nie stilgelê nie, hy het geworstel. Toe hy gelê het, het hy gekeer, met sy voete en sy hande het hy gekeer vir die mes.

Ja, maar as hy steek met sy voete en sy hande dan steek hulle hom seker nou in sy voete en in sy hande raak en nie op sy lyf nie. Jy verstaan wat ek bedoel? -- Ek verstaan.

Want dit is mos nou twee mense met messe - so sy voete en sy hande sê jy het hy mee gekeer? -- Ja, hy het op sy rug gelê en hy het gekeer met sy hande en sy voete."

Hoewel daar nie te veel ag geslaan kan word op so'n getuie se skatting van tydsverloop nie, het Wilson gesê dat die aanranding met die messe ongeveer 10 minute geduur het. Hy het ook gesê dat hy vir ongeveer 15 minute agter hulle gestap het, en dat beskuldigdes gedurende daardie tyd aan weerskante van oorledene geloop het. Hy het verduidelik, "Hy stoot hulle weg as hulle na hom toe kom, hy loop in die middel van hulle. Hulle loop weerskante langs hom, totdat hulle hom naderhand neergepluk het." Volgens Wilson sou oorledene steeds geprobeer vermy het dat die beskuldigdes agter hom kom. Hy het verduidelik, "Ja, maar Edelagbare, as mens mos nie gedrink is nie, en jy weet iemand wil veg, sal jy hom mos nie kans gee dat hy agter jou rug kom nie en jy wis nie wat gaan die man doen nie, terwyl die man alreeds besig is om met jou te veg." Hy het ontken dat enigeen van die beskuldigdes op die grond gelê het.

In herondervraging het hy gesê dat hy gesien het dat die beskuldigdes klippe na oorledene gooi toe hy besig was om weg te hardloop. Hy het ook nie te eniger tyd 'n mes in oorledene se besit gesien nie.

Ek verwys ten slotte na die getuienis van Angelina Willeman. Sy het die beskuldigdes geken en, na aan-

leiding van n wenkvraag, gesê dat sy "n goeie vriendin" van Agnes is. Haar getuienis, soos genotuleer, skep n indruk van verwardheid. Aanvanklik getuig sy dat sy in haar huis was en na die voordeur gegaan het omdat haar broer se dogter gesê het, "Kom kyk wat gaan hier buite aan." Toe sy na buite kyk sien sy "daar staan drie mense in die pad" (oorledene en die beskuldigdes). Sy is gevra hoe die mense in die pad gestaan het. Sy antwoord, "Hulle het aan die linkerkant van die pad gestaan." Op nog n vraag, of hulle gestaan of geloop het, antwoord sy, "Hulle het aangekom, hulle het geloop." Dan lui haar getuienis soos volg:

DEUR DIE HOF: Het jy by die deur gesit? -- Nee, ek het nie, ek was binne in die huis gewees, toe het my broer se dogter vir my gesê het daar baklei die mense, toe kom ek uit by die deur.

MNR. VON LIERES: En het jy nou buite jou deur bly staan of wat het jy gemaak? -- Nee, ek het nie buite-kant die deur bly staan nie, ek het weer afgegaan na hulle toe.

Het jy afgegaan na die bakleiery toe? -- Ja.

Het jy tot in die pad geloop? -- Ja.

Nou hoe ver was jy toe van die mense wat daar baklei het toe jy in die pad kom? -- So 15 tree.

So omtrent 15 tree. Nou wat het jy nou gesien gebeur daar in die bakleiery? -- Ek het gesien Bhulukazi en Tietie loop langs die man en toe kom hy aan, maar hulle het hard gepraat, maar ek kon mos nie hoor wat hulle gepraat het nie.

Watter taal het hulle gepraat? -- Hulle het Bantoetaal gepraat.

Kan jy Bantoetaal verstaan? -- Ja.

Het hulle Xhosa gepraat? -- Ja.

Wat het hulle gepraat? -- Ek het nie gehoor wat hulle gepraat het nie, want ek was n hele ent van hulle af.

DEUR DIE HOF: Hoe het dit vir jou geklink, was hulle kwaad of wat? -- Ja, hulle was kwaad.

MNR. VON LIERES: Wie was kwaad? -- Hulle altwee was kwaad, en altwee het gepraat en gebeduie.

Die twee vrouens het gepraat en beduie? -- Ja.

En die man het hy gepraat? -- Hy het ook gepraat, maar hy het mos geloop, hy het nie baie beduie en so aan nie.

Nou wat gebeur toe daar? -- Toe sien ek die man gaan aan en hy val - hulle loop so langs hom en hulle loop en pluk aan hom en toe val die man.

Jy sê hulle het geloop en pluk aan hom en toe val die man? -- Toe buig hulle altwee so oor hom. Ek het nie gesien dat hulle hom steek nie, maar hulle het net hulle arms beweeg en toe kom ek aan, toe val Tietie se doek in haar oë en toe vra ek: Tietie wat maak julle?

Wag nou ekskuus, nou net so n bietjie stadiger. Ja, jy sê jy het die indruk gekry of jy het gesien hulle pluk aan hom en die man het geval? -- Ja.

Nou het hy op sy maag geval of het hy op sy rug geval kan jy vir my sê of weet jy nie? -- Hy het op sy rug geval.

Op sy rug geval? -- Ja.

En jy sê hulle buk toe altwee oor hom? -- Ja.

En wat maak hulle toe met hulle hande? -- Hulle slaan toe aan hom.

Wys vir my, hoe het hulle gemaak? -- Hulle slaan hom met die vuus.

Jy wys n steek beweging met jou hand.

DEUR DIE HOF: Het dit gelyk asof hulle steek? -- Ek weet nie of hulle gestee het nie, maar dit was n hele ent, toe hulle so waai met hulle hande, so slaan.

Kon dit gewees het dat hulle gestee het? -- Dit kon gewees het dat hulle gestee het, maar ek het nie.

MNR. VON LIERES: Jy het nie gesien hulle steek nie? -- Ja.

Jy beduie in elk geval dat hulle hande van bo af afgebring onder toe né? -- Ja.

Was die hande vuis gemaak of oop hulle hande -- kyk hierdie ding met die hand, was hy oop of was hy vuis? -- Was vuis.

Die hande was vuiste toe hulle so op en af gegaan het? -- Ja.

DEUR DIE HOF: Wat het die Beskuldigde gedoen -- wat het die oorledene gedoen? -- Hy het gelê.

Stil gelê? -- Hy het gelê en skop met sy bene.

Het hy geskop met sy bene. Het hy weggestoot met sy hande? -- Hy het gestoot.

MNR. VON LIERES: Het dit vir jou gelyk of hy keer? -- Ja, dit het gelyk of hy keer.

Goed, nou jy sê toe val Tietie se kopdoek in haar oë? -- Ja.

DEUR DIE HOF: Wie se kopdoek?

MNR. VON LIERES: Beskuldigde 2, Tietie s'n. Nou net voor jy verder gaan, was daar ander mense behalwe jy gewees daarso? -- Dit was Oom Tolletjie, dit was Wilson en dit was Oom Tolletjie se vrou.

Nou net so n bietjie, Wilson is dit nou Wilson Witbooi? -- Ja.

Die man wat gister getuienis gegee het? -- Ja.

En Oom Tolletjie, is dit n ou man? -- Ja.

Is sy naam Jan Mienies? -- Ja.

En jy sê die man Wilson wat gister getuienis gegee het was daar? -- Ja en dan ant Nellie.

En ant Nellie. Nou wat wou jy eintlik by die bakleiery gaan doen? -- Ek wou hulle gaan keer het, ek wou Tietie gaan keer het, want sy is my vriendin.

Jy wou vir Tietie, Beskuldigde nr. 2 gaan keer want sy is jou vriendin? -- Ja.

Is dit wat jy sê? -- Ja.

DEUR DIE HOF: Waarom wou jy haar keer? -- Ek wou haar gekeer het.

Wat wou sy doen wat jy wou gekeer het? -- Oor ek sien dat hierdie man is vol bloed en dat hulle het

die man geslaan.

Ja, maar jy het mos nou uit die huis uit gekom?
-- Ja, ek is nou al in die pad.

Ja, en toe sien jy hulle onder in die pad, Het jy toe al geweet hy is vol bloed? -- Ja, toe het ek al gesien hy is vol bloed.

Van bo van die huis af? -- Nee, toe is ek al in die pad. Toe ek aankom, toe sien ek.

Nou hoekom het jy aangekom oorspronklik? Hoekom het jy eers gekom, hoekom het jy pad toe gekom? -- Omdat ek wou kom keer het.

Vir wie wou jy keer? -- Ek wou hulle kom wegvat het, vir Tietie.

Hoekom wou jy nou vir hulle wegvat? -- Omdat ek gedink het Tietie kom na my toe en sy is my maat, en toe wou ek haar keer en ek weet nie wat maak sy nie.
MNR. VON LIERES: Nou kyk, het jy toe met Tietie gepraat daarso? -- Ja.

Was dit nou voor haar kopdoek in haar gesig geval het of daarna? -- Toe ek daar kom toe lê die doek so, toe probeer sy nog om die doek uit haar p^o uit te haal.

Ja, en die tyd wat sy nou probeer om die doek uit haar oë uit te haal, het jy toe met haar gepraat? -- Ja.

Wat het jy met haar gepraat? -- Toe vra ek: Tietie, wat maak julle nou?

Jy sê jy vra toe: Tietie wat maak jy? -- Ja.

Ja, en toe? -- Toe sê sy, ons moet dié man doodmaak.

Hoe het sy gesê? -- Ons moet dié man doodmaak.

Jy sê toe, ons moet dié man doodmaak. Ek sien. Wat maak sy toe, toe sy so praat? -- Sy trek toe haar doek, trek sy reg.

Ja, en toe? -- Toe staan die man op en hy hardloop links oor die pad.

Ja? -- En toe gooi hulle met die klippe.

Wie gooi hom toe met die klippe? -- Hulle altwee.

Is hy raakgegooi? -- Ja, hulle het hom raak gegooi."

Voorts sê sy dat sy nie met Wilson gepraat het voordat sy met Agnes gepraat het nie. Sy het gesien dat die beskuldigdes daarna met Kritzinger praat. Haar latere pogings om mediese hulp vir die oorledene te verkry strek haar tot eer. Dit blyk dat sy van bakboord na stuurboord gestuur ^{is} ~~was~~ - elke persoon wat sy genader het, het haar na iemand anders verwys, totdat die polisie uiteindelik opgetree het. Tydige mediese behandeling kon moontlik oorledene se lewe gered het.

Onder kruisondervraging gee sy getuienis wat nog groter verwarring skep. Sy kon net nie daarin slaag om te verduidelik wat aan die gang was toe sy na die voordeur geroep is nie. Haar getuienis lui soos volg:

KRUISONDERVRAGING DEUR MNR. OLIVIER: Toe jy nou uit-kyk by jou huis, wat was die twee Beskuldigdes besig om te doen? -- Hulle het aangekom na die pad toe.

Het hulle baklei? -- Ja, hulle het nie baklei nie, maar hulle het geloop en praat.

Het hulle gepraat? -- Ja, hard gepraat.

Nie baklei nie? -- Nee, hulle het nie baklei nie.

Nou hoe lank het jy gestaan en kyk voor die bakleiery plaasgevind het? -- Ek weet nou nie hoelank het ek gestaan nie, dit was n hele rukkie.

n Hele ruk gestaan. Nou waar was jy toe die bakleiery begin het? -- Toe die bakleiery begin het, ek was in die huis gewees, ek weet nie waar nie, ek was in die huis gewees.

In jou huis gewees? -- Ja.

Nee, maar nou praat jy nie reg nie. Jy sê daar

was n stryery gewees en nie n bakleiery toe jy voor jou deur gestaan nie. Nou vra ek vir jou waar was jy toe die bakleiery dan begin het, nou sê jy vir my jy was in jou huis gewees. -- Ja, toe die kinders my roep toe het hulle daar baklei.

O, toe was ddar n bakleiery? -- Ja.

Jy sien, jy het by die ander Hof gesê toe jy uitgaan toe sien jy die mense baklei. -- Ek het nie gesien toe hulle baklei het nie. Ek het net gesien daardie slag toe sy haar doek van haar kop af gehad het, toe het hy opgestaan, toe het hulle geslaan, ek het nie andertye gesien wat hulle geslaan het nie.

Toe haar doek van haar kop afval toe sien jy dat sy slaan of wat sê jy? -- Toe het hulle al geslaan toe val haar doek van haar oë af - val haar doek van haar kop af in haar oë in, toe het hulle al geslaan aan die man, toe slaan hulle daar.

Nou waar was jy toe die eerste slanery sou gebeur het? -- Ek het nie gesien nie toe hulle die eersteslag mekaar geslaan het nie.

Het jy enige tyd gesien dathulle die man slaan? -- Ja, toe die man daar gelê het toe slaan hulle hom.

Nou waar was jy toe gewees? -- Toe het ek mos aangekom van die huis af.

Kyk, jy sê dat die kinders het jou kom roep en toe kom jy uit en toe gaan daar nou niks aan nie, toe loop hulle nog maar waa, waa, waa in die pad langs? -- Ja, toe kom hulle aan en hulle praat.

Ja.

DEUR DIE HOF: Toe druk hulle aanmekaar? -- Ja.

Toe druk die twee aan die oorledene? -- Toe hy lê, ek weet nie hoe het hy gemaak nie ek het nie gesien toe hy geval het nie, maar toe hy val toe slaan hulle aan hom met die vuiste.

MNR. OLIVIER: Nou toe hy val waar was jy gewees, by die huis of waar? -- Ja, toe kom ek nog aan, toe is ek nie meer by die huis nie, toe is ek al nie meer by die huis nie, toe is ek al in die middel van die pad.

Kyk, het jy geen bakleiery gesien voor jy begin loop het nie? -- Nee, ek het n bakleiery gesien.

Nou hoekom is jy dan af na hulle toe, hulle is dan nou op pad na jou toe en hulle kom raas-raas aan, hoekom loop jy nou af om hulle te gaan ontmoet? -- Ek het gesien die man is vol bloed. Daardie tyd toe ek afgegaan het, toe is dit die tyd wat die man lê.

Ja, maar luister nou vir my, jy staan by jou huis en hier sien jy kom die mense raas-raas aan, né? -- Ja.

Nou wil ek weet wat het jou gemaak na hulle toe loop? -- Die kinders het vir my gesê die mense baklei, toe gaan ek af tot daarby hulle. Toe staan ek daar in die pad toe sien ek - daar by die huis, toe sien ek die man val. Ek weet nie of hy gegly het of wat nie, maar hy het geval en toe trap hulle altwee oor hom en hulle slaan hom en toe staan ek, gaan ek op, toe gaan ek af toe gaan ek na hulle toe. Toe ek daar kom toe sien ek die man is vol bloed.

Nou met ander woorde, het jy voor die deur gestaan toe sien jy die man val. -- Ja. Ek weet nie hoe hy geval het nie, maar toe sien ek toe val hy, ek weet nie of hulle hom ge"tackle" het nie, maar toe val hy.

Ek kan nie mooi hoor nie, jy moet n bietjie duideliker en stadiger praat. Jy sê jy het nie geweet toe hy geval het nie. Toe jy sien toe val hy? -- Ja.

Sê vir my, toe die man val, was Wilson al daar of nie? -- Ja, hy was daar.

Waar was Wilson toe gewees? -- Hulle was almal in die pad gewees.

Maar nou toe die man val, het jy Wilson gesien of nie gesien nie? -- Ek het Wilson gesien.

Nou waar was Wilson nou in die pad gewees? -- Hy was n hele endjie agter gewees.

Hoe ver agter? -- Sover as daar agtertoe na die deur toe.

Sover as agter na die deur toe. Omtrent 10 tree. En wie was nog daar gewees in die pad? -- Oom Tolletjie.

Waar was Oom Tolletjie gewees toe die man val. Onthou nou, dit is toe die man nou val wat ek van praat. -- Toe staan Oom Tolletjie net aan die bokant van hulle of by hulle.

Jy sê toe staan Oom Tolletjie net aan die bokant? -- Ja.

Was hy nader aan hulle as Wilson of verder van hulle af as Wilson? -- Hulle was nader.

Hy was nader gewees en wie was nog daar? -- Ek het net Oom Tolletjies gesien en Ant Nellie.

Nouja goed, waar was sy gewees, Ant Nellie? -- Sy was ook daar by Oom Tolletjies gewees.

Het sy en Oom Tolletjie bymekaar gestaan? -- Sy het n hele ent gestaan van Oom Tolletjie af.

Maar was sy ook nog nader as Wilson of was sy verder as Wilson? -- Sy was verder as Wilson.

Van die mense af? -- Ja.

So Oom Tolletjie was die naaste en dan was Wilson nader en dan Ant Nellie? -- Ja.

Nou was Ant Nellie agter Wilson gewees of was sy meer hier na die huis se kant toe, na die kruis se kant toe, na die wegdraaipad? -- Sy was voor gewees, sy was meer aan die kruis se kant toe.

Was sy voor gewees? -- Ja.

Het sy ook geloop of het sy gestaan? -- Geloopt en kyk wat het aangegaan.

En Oom Tolletjie wat het hy gemaak? -- Oom Tolletjie het daar gestaan.

Het hy net daar gestaan? -- Ja.

Het hy nie geloop nie? -- Nee.

Nou hoekom dan, as daar mos n klomp mense gewees, hoekom is jy toe nou spesiaal af? -- Ek het gegaan om te gaan keer, maar toe ek daar kom toe sien ek maar hier is meer mense wat kan keer as wat ek is, toe keer ek ook.

Ek sien, toe sien jy hier is mense. Maar het jy dan nie mense gesien toe jy bo by jou huis was nie? Toe die man geval het nie? -- Ek het mense gesien, maar ek het nie gekyk wie is almal daar nie.

Kon jy die mense herken of het jy hulle eers

geken toe jy onder kom? -- Ek het hulle gesien toe ons daar onder kom.

Toe jy daar onder kom eers? -- Ek het geweet wie is almal daarso, maar ek het toe maar gekom soon-toe.

Kyk die mense sê vir my, jy het eers daar aangekom, toe die man daar in die bosse inhardloop en hulle hom met 'n klip gooi, toe kom jy daar aangehardloop. -- Nee, ek was nie daardie tyd daar nie.

Het jy en Wilson met mekaar gepraat of nie gepraat nie? -- Ek het nie met Wilson, nie met een gepraat nie, net met Tietie.

Toe jy nou daar kom ..

DEUR DIE HOF: Wil jy 'n bietjie uitgaan? -- Ja.

Jy kan 'n bietjie uitgaan en dan kan jy later weer terugkom. Ons roep dan 'n ander getuie in die tussentyd."

Na Jan Mienies sy getuienis afgelê het, is kruisondervraging van Angelina Willeman hervat. Die verposing het geen groter helderheid by haar as gevolg gehad nie. Sy sê nou, onder meer, ".... toe ek uit die huis kom toe sien ek die man val." Wat dit betref lui haar getuienis onder kruisondervraging soos volg:

"KRUISONDERVRAGING DEUR MNR. OLIVIER: (vervolg) Ons het gepraat oor wat jy gesien het voor jy afgegaan het, na die plek toe waar die mense sou baklei het. Nou wil ek net weer vir jou vra of die mense alreeds begin baklei het toe jy by jou huis weg is? -- Die mense het nie baklei toe ek daar van die huis af weggaan nie. Hulle het geloop en praat en beduie.

So jy het geen rede gehad om af te gaan nie, want daar was nog nie moeilikheid gewees nie? -- Toe het hulle al baklei maar ek het dit nie gesien nie.

Maar toe jy hulle gesien het toe was daar geen moeilikheid nie? -- Nee.

Toe het hulle aangekom na jou toe en jy het gewag hulle kom na jou toe né? -- Ja.

Jy sien wat vir my snaaks is hoekom die mense is nou op pad na jou toe, hoekom gaan jy hulle tege- moet as jy nou sien daar is geen moeilikheid nie? -- Ek het aangekom, toe ek het gesien dieman - toe ek daar by die huis kom toe sien ek die man val en toe buig hulle..

Toe jy by die huis wat kom? -- Daar van die huis- toe ek uit die huis kom toe sien ek die man val.

Toe jy uit die huis uitkom toe sien jy die man val? -- Toe sien ek..

Nou vertel ons daarvandaan. Kom jy uit jou huis uit? -- Ja.

Toe sien jy die man val? -- Toe sien ek hulle buig nou oor hom, en hulle woel met hulle hande, toe gaan ek af. Toe ons aankom toe sien ek bloed en toe val Agnes toe het sy die doek in haar oë en alles.

Maar jy het dan vir my netnou vertel dat - dat ons mekaar nou goed verstaan, jy sê toe jy by jou huis uitkom toe sien jy die man val né? -- Ja, toe ek aankom na hulle toe.

Jy het die woorde gebruik, toe ek uitkom uit die huis, het ek toe spesifiek vir jou gevra sê net weer vir my, wat van die huis, toe sê jy:..toe ek uitkom by my huis né? -- Ja.

Is dit nou reg so dat jy so gesê het? -- Ja.

En is dit die waarheid soos jy nou gesê het? -- Ja, ek het so gesê.

Maar kyk, dit is dan die rede hoekom jy toe af is né? -- Ja."

Geen poging is by herondervraging gedoen om die verwardheid op te klaar nie. Die voorsittende Regter het haar ook nog ondervra. Sy is, onder meer, gevra hoekom

sy na die pad gegaan het. Sy antwoord, "Ek sê die kinders het vir my gesê hulle het baklei toe gaan ek nou af tot daar by hulle." Sy is gevra, "Hoekom was jy so vinnig om daar te kom?" Sy antwoord, "Ek sien toe hulle beduie en hulle kom al hoe nader na die man toe, en toe ek nou in die helfte van die pad kom toe sien ek nie die mense baklei nog altyd." Na aanleiding van vrae oor hoekom sy na die pad gegaan het om tussenbeide te tree, getuig sy soos volg:

"(DEUR DIE HOF) Wou jy hulle gestop het? -- Ja.

Hoekom? -- Omdat ek ken my maters, ek wou hulle keer, maar toe ek daar kom toe sien ek daar kom meer mense wat wou gekeer het.

Maar hoekom wou jy nou afgaan om hulle te stop? Wat was nou jou rede dat jy afgaan? -- Omdat sy my maat is, toe wou ek haar gekeer het.

Wat het sy vir jou gesê? -- Wanneer meneer vroeër die dag? Ja. -- Het sy vir my gesê sy gaan n man steek.

Watter een was dit? -- Dit was nr. 2.

Nr. 2. En toe het jy gereken daar kom moeilikheid? -- Ja.

En is dit wat vir jou laat afhardloop het soontoe? -- Ja.

En dit is wat jy wou gaan keer toe die ding? -- Ja."

Dit kom my as ietwat verdag voor dat sy hierdie belangrike getuienis op so'n laat tydstip aflê, veral waar dit blyk dat sy vroeër herhaalde kere gevra is waarom sy

na die toneel gehaas het, ~~Wat~~ ook eienaardig is, is dat sy geen woord rep oor die mes of messe wat gebruik sou gewees het nie.

Ek keer nou terug na die uitgangspunt van die Verhoorhof dat die drie ooggetuies "een relaas" gegee het oor wat plaasgevind het, wat nie te versoen is met die "heeltemal ander relaas" wat die beskuldigdes gegee het nie, en die verdere bevinding^{dat} hoewel die drie ooggetuies "se verhale oor wat gebeur het" nie "in alle besonderhede" ooreenstem nie, hulle getuienis "oor al die basiese feite klop."

Na my mening getuig die begemelde uitgangspunt, sowel as die bevinding dat die getuienis van die drie ooggetuies "oor al die basiese feite klop", van wanvoorligting by die Verhoorhof betreffende die strekking van die getuienis wat deur Mienies, Wilson en Angelina onderskeidekik afgelê is. Sonder om eers tot deurtastende ontleding van hulle getuienis oor te gaan, blyk dit dat Mienies se relaas oor wat plaasgevind het onmiddellik voor oorledene en die beskuldigdes handgemeen geraak het, hoegenaamd nie te versoen is met die relaas van Wilson en Angelina nie. Volgens Mienies het die beskuldigdes op 'n afstand van sowat 7 tree agter oorledene in die pad gestap, en was hulle toe besig om te twis. Agnes het haar pas

versnel en, na sy oorlede verby gestee het, hom voorgekeer.

Oorlede het in iedere hand n klip opgetel, en wou Agnes aanrand, toe hy gegly of gestruik het en op sy rug op die pad te lande gekom het. Toe eers sou die beskuldigdes hom toegetakel het.

By daardie geleentheid sou Mienies n tree of wat van hulle gewees het. Volgens Wilson sou dit nie so gebeur het nie. Hy het vir n geruime tyd agter oorledene en die beskuldigdes gestap, en

waargeneem dat Evelina en Agnes aan weeskante van oorledene

loop. Daar was n ~~stryery~~^{stryery} in Bantoetaal tussen hulle wat Wilson

nie kon verstaan nie. Volgens hom sou oorledene nie kwaad

gewees het nie, maar wel die beskuldigdes. Volgens Wilson

het oorledene vir die beskuldigdes van hom af weg gestoot sodra

hulle te naby hom kom, en het hy steeds gesorg dat hulle nie agter

hom kom nie. So het hulle aangeloop totdat die beskuldigdes

"skielik" vir oorledene "weerskante beetkry" en hom "neer-

gepluk" het. Daarna het hulle hom met messe toegetakel.

(Onthou moet word, dat Mienies toe binne n tree of wat van

oorledene en die beskuldigdes was, en Wilson sowat 10 tree

agter hulle.) Angelina Willeman se getuienis oor wat sy sou

gesien het klop in breë trekke met Wilson se relaas, maar die

vraag is of daar enigsins op haar getuienis peil getrek kan word. Volgens haar sou sy by die toneel aangekom het terwyl die aanranding nog aan die gang was en sou sy selfs getrag het om tussenbeide te tree. Wilson staaf haar getuienis in hierdie opsig. Hy rep egter geen woord nie oor die gesprek tussen Angelina en Agnes, toe laasgenoemde sou gesê het, " Ons moet dié man doodmaak". Uit die hierbo aangehaalde passasies uit haar getuienis blyk, na my mening, ten duidelikste dat Angelina n onbetroubare getuie is, en by die verhoor nie meer in staat was om te onderskei tussen eie herinnering en rekonstruksie gebaseer op "lokasie praatjies" nie. Mienies, wat by herhaling beklemtoon het dat hy eintlik die enigste persoon is wat gesien het wat daar plaasgevind het, het gesê dat hy gladnie vir Angelina daar gesien het toe die aanranding plaasgevind het nie. Indien Angelina wel opgedaag het terwyl die aanranding nog aan die gang sou gewees het, is dit haas ondenkbaar dat Mienies haar nie sou opgelet het nie - Mienies het trouens self so gesê. Adv. von Lieres, wat namens die Staat opgetree het, het by die verhoor, na oorweging, toegegee dat Angelina se relaas nie as betroubaar bestempel kan word. Hierdie toegewing is, na my mening, ten volle geregverdig. Dit bring ook nog mee dat Wilson se

getuienis dan onder verdenking staan. Sy getuienis oor wat daartoe gelei het dat oorledene op sy rug op die grondpad te lande gekom het onmiddellik voordat die beskuldigdes hom met messe sou gesteek het, is net nie met Mienies se relaas te rym nie. Indien hy slegs n 10 treë of wat agter oorledene en die beskuldigdes sou gestap het toe oorledene geval het, dan kan dit nie verklaar word waarom hy nie die belangrike insident waarna Mienies verwys - die optel van klippe deur oorledene - gesien het nie. Daarby moet nok nog onthou word dat Mienies tóé in die onmiddellike omgewing was, maar getuig het dat, hoewel hy op n vroeëre tydstip gesien het dat Wilson op n afstand agter die oorledene en die beskuldigdes in die pad gestap het, hy hom nie in die nabyheid gesien het toe die aanranding sou plaasgevind het nie. Indien Wilson se getuienis aanvaar sou word, sou hy en Mienies binne enkele treë van mekaar gewees het terwyl die aanranding aan die gang was. Volgens die bevinding van die Verhoorhof was Mienies n getuie wat die Hof beïndruk het as een wat geprobeer het om die waarheid te vertel.

Ek ag dit onnodig om na verdere teenstrydig-

hede en onwaarskynlikhede te verwys. Na my mening is die besluit van die Verhoorhof dat die getuienis van die drie ooggetuies "oor al die basiese feite klop" nie geregverdig nie. Hierdie mistasting het daartoe gelei dat die Verhoorhof verkeerdlik van die standpunt uitgegaan het dat die vraag, of die beskuldigdes se relaas redelik moontlik waar kan wees, oorweeg kon word in die lig van die "een relaas" van die drie ooggetuies wat namens die Staat getuig het.

Ten slotte oorweeg ek die vraag of die Staat se saak, ondanks die kritiek wat hierbo uiteengesit is, nogtans genoegsame vaste grond bied vir n bevinding dat dit buite redelike twyfel bewys is dat die beskuldigdes se relaas nie redelik moontlik waar kan wees nie. Na my mening kan die vraag nie in die guns van die Staat beantwoord word nie, selfs al sou aanvaar word dat Mienies se getuienis nie getref word nie deur die kritiek op die getuienis van Wilson en Angelina.

Mienies het getuig van n heftige woordewisseling tussen oorledene en die beskuldigdes. Aangesien hy nie hulle taal kan verstaan nie, kon hy nie uitmaak waarom die stryery gegaan het nie. Evelina se getuienis dat oorledene

boos was omdat sy hom by die polisie en Kritzinger verkla het, en dat hy as gevolg daarvan die plaas belet is, kan dus nie verwerp word nie, veral nie waar dit ^{ook} nog deur die waarskynlikhede gestaaf word. Na my mening blyk dit dat oorledene veel meer rede as Evelina gehad het om kwaad te wees na hulle van Kritzinger weg is. Evelina het immers uiteindelik daarin geslaag om Kritzinger tot optrede teen oorledene te oortuig. Of Mienies nou ook alles gesien het waaroor hy getuig, is ook nie sonder twyfel nie. Hoewel hy voorgee dat hy alles aanskou het totdat oorledene opgespring en weggehardloop het, sê hy by een geleentheid onder kruisondervraging dat, "Daardie oomblik toe hy val, dat hulle hom toetakel, het ek geskrik en aangehou loop." By 'n ander geleentheid is hy gevra, "Het jy ooit omgedraai om te kyk wat agter jou aangaan?" Sy antwoord is: "Nee, ek het nooit omgedraai nie." Die beskuldigdes het nie in hulle getuigenis verwys na die insident waar, volgens Mienies, oorledene klippe opgetel het nie. Dit is natuurlik moontlik dat hulle hulle ook nie in alle opsigte streng aan die waarheid gehou het nie. Die feit is, egter, dat, volgens Mienies, wou oorledene, toe hy blykbaar nog geen rede gehad het om te dink dat hy in

lewensgevaar verkeer nie, Agnes aangerand^{het} deur n klip na haar te gooi. Op Mienies se getuienis kan die moontlikheid dat oorledene, nadat hy geval het, vir Evelina onder gekry het in die worsteling wat plaasgevind het, nie uitgesluit word nie. In die loop van so'n worsteling kan die relatiewe posisies van persone vinnig verander. Dit is dus moontlik dat n geleentheid waar Evelina onder was, nie deur Mienies, wat verby gestap het, opgelet is nie. Hy het ook gesê dat hy eers na die gebeure n mes in Evelina se hand gesien het. Evelina se getuienis dat sy die mes van oorledene afgeneem het, kan dus nie sonder meer verwerp word nie, selfs al sou dit, soos deur die Verhoorhof bevind is, onwaarskynlik voorkom dat sy nie in die proses n snywond opgedoen het nie. In hierdie verband moet dit ook onthou word dat Mienies getuig het dat hy die mes, wat hy in Evelina se besit gesien het, ongeveer n maand vantevore in oorledene se besit gesien het, toe lg. aan hom vertel het dat hy dit onder Evelina se kopkussing gekry het. Dit is dus altans nie onwaarskynlik nie dat oorledene daarna die mes in sy besit gehou het. Maar al sou Evelina op die betrokke Saterdag die mes in haar besit gehad het, sluit die Staat se getuienis nie

die redelike moontlikheid uit dat Evelina dit nogtans in nood-
weer gebruik het nie.

Daar is ook nog enkele waarskynlikhede wat
Evelina en Agnes se relaas staaf. Ek het reeds daarna verwys
dat oorledene, eerder as Evelina, rede gehad het om aggressief
op te tree. Voorts blyk dit dat oorledene vanaf n maand voor
die gebeure Evelina by geleentheid aangerand het en haar met
die dood gedreig het. Sy het in vrees verkeer, en was by ge-
leentheid verplig om by vriende veiligheid te soek. Sy het
gesê dat oorledene haar in die nag rondgejaag het. Haar suster,
Agnes, het by haar gebly omdat hulle gevrees het dat oorledene
haar sou aanrand. Dit blyk ook dat oorledene ongeveer 170 lbs
geweeg het, en n fris geboude man was. Hierdie Hof dra nie
kennis oor die fisiese voorkoms van die beskuldigdes nie, be-
halwe dat na Agnes as "die kleintjie" verwys is. Dit is dus
onwaarskynlik dat hulle hom so goedsmoeds sou aangedurf het,
selfs al sou hulle messe gedra het. Hulle kon nie seker wees
dat hy nie ook n mes sou dra nie. Die aantal en aard van die
steekwonde is, na my mening, eerder met beskuldigdes se relaas
as met dié van die Staat, ^{getuies} te rym. Indien die beskuldigdes

voortdurend na oorledene gesteeke het, waar hy op sy rug gelê
het en met sy arms geswaai en bene geskop het, is dit eienaar-
dig dat hy geen steek- of snywonde aan sy arms of bene opge-
doen het nie. Die bloedkolle op die voorkant van Evelina se
rok is, na my mening, ook te rym met haar relaas.

Dit volg dat appellante se appèl slaag.

Die skuldigbevindings en opgelegde doodvonnisse word tersyde
gestel.

P. J. de Klerk

RUMPF, A.R.	)	Stem saam.
HOLMES, A.R.		